ASPECTE PROBLEMATICE ALE STUDIERII SUBSTRATULUI GETO-DAC. ISTORICITATEA

LAURENȚIU NISTORESCU
Centrul de Studii Dacoromanistice „Lucus”, Timişoara

Cuvinte-cheie: *limba geto-dacică, istoricitate, evoluție în timp, periodizare*

Studierea limbii geto-dacice (și, în sens extins, a substratului preroman al limbii daco-române) este grevată nu doar de volumul foarte limitat al materialului lingvistic, cert sau foarte probabil, de care dispunem în prezent, ci și de o serie de carențe metodologice în abordarea materialului sau, după caz, problematicii de analizat. Una dintre cele mai frecvente surse de erori sistematice derivă din ignorarea faptului că limba geto-dacică (respectiv, complexul lingvistic pe care-l etichetăm ca atare) are o dimensiune istorică internă – altfel spus, că nu putem vorbi, așa cum dau de înțeles cvasitotalitatea abordărilor exegetice, de o realitate statică de-a lungul timpului, ci dimpotrivă, de o dinamică și o prefacere continuă, cum de altfel se petrec lucrurile cu toate idiomurile naturale.

Dacă precaritatea cunoștințelor relative la substratul geto-dacic nu ne îngăduie să comensurăm direct această dinamică internă, avem totuși la îndemână câteva elemente – subliniem, de natură extra-filologică – cu ajutorul cărora să formulăm, fatalmente probabilistic, un model al evoluției istorice a acestuia. Pornim de la prezumția că procesele istorice majore se reflectă, cu o consistență mai mică sau mai mare, și în plan comunicațional-lingvistic, în primul rând în compoziția vocabularului (care absoarbe terminologie nouă, deopotrivă ca împrumuturi sau ca adaptări/nuanțări ale fondului preexistent la noile realități, respectiv, restrânge aria de circulație a elementelor a căror valoare de întrebuințare scade semnificativ), dar și în fonetică,

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

stil, semiotică ș.a.m.d., în cazuri marginale chiar și în registrul gramatical. Procesele definitorii pe care le propunem drept referențiale în sensul aplicației de față sunt: în secolul VI î.Hr. – instituționalizarea cu avanposturile civilizației grecești (polisurile Pontului Stâng) și crearea la Dunărea de Jos, în consecința imediată a campaniei regelui persan Darius I, a unei prime structuri administrative de natură statală (satrapia Skudra[1]); în secolele IV/III î.Hr. – integrarea spațiului geto-dac în *commonwealth*-ul elenistic[2] și marea invazie celtică[3]; în secolul I î.Hr. – intrarea în sfera de influență romană, în consecința suitei așa-numitelor "războaie mithridatice" și, indiscutabil, crearea primei mari unități politico-statale sub Burebista și Deceneu; în fine, în succesiune cronologică, lichidarea statalității autohtone și a elitelor legate de aceasta și declanșarea (inclusiv printr-o colonizare intensă) procesului de romanizare efectivă[4], care se va repercuta în plan lingvistic cu substituirea generalizată a unui

[1] Departe de a avea caracter episodic sau aventuros, campania persană din anul 514 î.Hr. a avut consecințe de durată în nordul Peninsulei Balcanice (provincia instituită aici rezistând aproape două generații, dintre care prima cu autoritate directă asupra geților, pentru ca apoi să fie transformată într-o structură statală a tracilor odrișii, la care geții au fost de asemenea asociați vreme de circa două secole), iar intensitatea contactelor este ilustrată în fapte istorice precum generalizarea monedei, etaloanelor de măsură și practicilor vamale, organizarea superioară a sacerdoțiilor și administrației etc.

[2] Printre elementele acestui proces se numără alinierea monetăriei geto-dacice și sistemului de organizare militară la etalonul macedonean sau recunoașterea bazileilor locali ca egali ai suveranilor din celelalte state elenistice

[3] Migrația celtică va interfera cu autohtonii preromani din Dacia Magna atât prin intermediul unor regimuri de ocupație efectivă (așa-zisul "regat de la Tylis" în Geția sud-dunăreană), cât și prin stabilirea unei serii însemnate de enclave, mai ales de-a lungul axei de navigație fluvială: Durostorum, Noviodunum, Aliobrix ș.a., dar, foarte probabil, și așezări "de interior" precum cele două Sacidava

[4] De o "preromanizare" (o absorbție graduală, dar consistentă a elementelor de cultură și civilizație romană, implicit și limbă latină) trebuie să vorbim încă din secolul II î.Hr., când, pe de o parte, schimburile comerciale și contactele politico-militare dintre geto-daci și romani le egalează și depășesc în intensitate pe cele cu lumea elenistică (ajungând ca în secolul următor monetăria geto-dacică să se alinieze la etalonul roman), iar în ultimul veac de existență independentă, instituțiile politico-statale geto-dacice să aibă *de facto* (adesea și *de jure*) statutul de foederați ai romanilor

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

idiom de comunicare (limba geto-dacică) cu altul (limba latină). Operând cu aceste repere structural-fenomenologice, putem propune ca model de evoluție/istoricitate a limbii geto-dacice următoarea etapizare: ***stadiul arhaic*** – din cele mai vechi timpuri în care putem accepta o existență autonomă a limbii geto-dacice până în secolul VI î.Hr. inclusiv; ***stadiul vechi*** – secolele V-IV î.Hr. (interval dominat de influențele externe greco-persane, ulterior elenistice, iar în plan intern de o cristalizare socio-organizațională în context pan-tracic); ***stadiul mediu*** – secolele III-II î.Hr. (interval dominat de echilibrarea influențelor externe elenistică și romană, iar în plan intern de individualizarea instituțională deplină a societății autohtone); ***stadiul nou*** – secolele I îHr.-I d.Hr. (interval dominat de influențele externe romane și de graduala integrare a societății autohtone în noua universalitate romană); ***stadiul tardiv*** – secolele II-III d.Hr.[5], cu prelungire în perioada următoare (când limba geto-dacică își continuă existența, cedând însă latinei statutul de limbă de comunicare macrosocială și repliindu-se în utilizarea microcomunitară).

Pentru ca acest model (o periodizare utilizată de altfel și în arheologie, fără ca, în sine, acest detaliu să constituie un argument în plus ori în minus pentru validarea sa[6]) să depășească nivelul speculației teoretice, va fi necesar să verificăm, pe de o parte, în ce măsură fiecare dintre aceste perioade sunt acoperite de materialul lingvistic disponibil[7], iar pe de alta, dacă există elemente, altele decât cele subsumabile ”logicii de bun simț”, care să susțină supoziția că,

[5] Cea mai târzie atestare directă a limbii geto-dacice cunoscută până în prezent, grație unei celebre inscripții de la Brigetio în onoarea unui *interprex Dacorum* (tălmaci militar de limbă dacică) datează din prima generație a secolului III d.Hr.; întrucât existența unei atari funcții implică existența unor mase largi de vorbitori de limbă dacă, avem a presupune că acest idiom a mai fost vorbit cel puțin câteva generații. Vezi și Russu 1980, pg. 44

[6] Vulpe 2001, Babeș 2001, Rădulescu-Petolescu 2001

[7] Avem în vedere în principal fondul scris de cuvinte autohtone, evaluabil în prezent la circa 500 de termeni (vezi Nistorescu 2010), care este atribuit cert sau cu cvasicertitudine limbii geto-dacice și doar în subsidiar, cu rezervele necesare, listele de 80-180 de termeni elaborate în ”formulă hasdeiană”, întrucât apartenența acestora la substrat are – frecventele reformulări și contestări ale listelor în cauză o demonstrează pe deplin – un grad de probabilitate redus.

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

de-a lungul duratei de aproape un mileniu[8] în care s-a aflat în atenția izvoarelor istorice, limba geto-dacică a manifestat mutații interne din categoria celor care caracterizează idiomurile vii, dar bine individualizate.

Vom răspunde pentru început primei cerințe, fie și pentru că aceasta nu ridică probleme speciale. Cea dintâi observație care poate fi formulată sub acest aspect este faptul că aproape trei sferturi din materialul terminologic scris cunoscut până în prezent și atribuibil cu certitudine ori, cel puțin, cvasicertitudine limbii geto-dacice se circumscrie, ca și dată a consemnării, în stadiile nou și tardiv ale idiomului nostru, cu o vădită preponderență a celui din urmă. Aici se încadrează, în cvasitotalitatea lor, toponimele și antroponimele consemnate de epigrafia provinciilor Dacia Romană[9] și Moesia[10], ostrakoanele militare din Egiptul superior[11], lista de termeni botanici de la Dioscorides[12], Tabula Peutingeriana, izvoarele literar-istorice consacrate ale epocii[13] ș.a.m.d. Nu este aici locul pentru o discuție asupra gradului - și, poate mult mai interesant din perspectiva sincretismului cultural antrenat de declanșarea procesului de romanizare, motivațiilor pentru vizibila preocupare de reactivare a unor elemente

[8] Durata de un mileniu este pur orientativă. Exceptând episodul troian, asupra căruia vom reveni mai jos, primele elemente explicit atribuibile substratului preroman sunt consemnate în secolele VI-V î.Hr. (în surse exclusiv grecești), iar cele mai târzii, în scrieri de secolul VI d.Hr., dar cu referiri la situații anterioare cu cel puțin două veacuri.

[9] O contribuție semnificativă la temă este cea a lui Paul Damian: *Geto-dacii în configurația demografică a Daciei romane* (Damian 2002)

[10] Termenul Moesia îl considerăm acoperitor și pentru evoluțiile teritorial-administrative ulterioare care au implicat această provincie: Moesia Superior, Moesia Inferior, respectiv, Moesia Prima, Dacia Ripensis, Dacia Mediteranea, Moesia Secunda și Scitia Minor

[11] Potențialul acestor inscripții pentru onomastica geto-dacică a fost evidențiat mai ales de Dan Dana (Dana 2003)

[12] Tratatul *De Materia Medici* la medicului grec Pedianos Dioscorides (cca. 40-90 d.Hr.) nu este tradus integral în limba română; printre variantele listei termenilor de origine geto-dacică, compilația Popa-Lisseanu 2007, pg. 232 – 237

[13] Printre cele mai relevante izvoare, din perspectiva noastră, sunt *Geografiile* lui Ptolemeu și Strabon, *Itinerariul* lui Antoninus, respectiv, cronografiile lui Dio Cassius și (cu apelul la selectivismul de rigoare) Iordanes.

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

identitare a substratului[14] – drept pentru care ne vom limita să semnalăm că atestarea termenilor în cauză în ultimele intervale de existență de sine stătătoare a limbii geto-dacice nu limitează posibilitatea ca aceștia să se fi aflat în circulație încă din epocile anterioare. O observație suplimentară: acestei perioade (mai exact, stadiului nou) îi aparține și construcția sintactică *Decebalus per Scorilo*, unul dintre rarisimele grupuri articulate semantic de termeni autohtoni[15].

Diferența de 70-90 de elemente[16] din vocabularul scris reconstituit al limbii geto-dacice, provenind deopotrivă din epigrafia coloniilor grecești din Pontul Stâng și din izvoarele literar-istorice de epocă, se repartizează relativ uniform în cele trei stadii anterioare, arhaic, vechi și mediu – și aici fiind de adăugat că singura ”frază” (construcție sintactică) integral atribuibilă limbii geto-dacice, inscripția de la Kyolmen, este asociabilă stadiului mediu. O discuție aparte merită stadiul arhaic, care trebuie să includă, pe lângă toponimele, etnonimele, teonimele și antroponimele consemnate de Herodot și ceilalți autori ai epocii, și epigrafia timpurie a Olbiei, îndeobște omisă de cercetătorii români ai subiectului[17]. Tot aici poate fi adusă

[14] Faptul că autoritatea romană, care a procedat, la momentul cuceririi Daciei, la o sistematică dezafectare a centrelor urbane și de cult ale Daciei preromane, recurge masiv, în generațiile ulterioare (ca, de altfel, și în alte provincii anexate), la preluarea în toponimia oficială a termenilor de origine indiscutabil autohtonă nu poate fi tratat ca o manifestare marginală, pentru că se manifestă sincron cu câteva alte măsuri semnificative care jalonează concilierea și reintegrarea treptată, dar rapidă și la toate nivelele, a geto-dacilor în viața provinciei și a Imperiului: externalizarea de către Hadrian a unor teritorii cucerite de predecesorul său Traian, organizarea administrativă a provinciei pornind de la diviziunile tradiționale dintre neamurile autohtone, recurgerea masivă la recrutări dintre localnici ș.a.m.d.

[15] Nu negăm întru totul posibilitatea ca formularea să fi urmat sintactica limbii de cultură deja dominante (latina), dar apreciem că este obligatoriu să considerăm enunțul ca autohton, devreme ce termenii de bază – antroponimele Decebal și Scorilo – sunt autohtone și doar lignajul *per* poate ridica unele probleme de circumscriere.

[16] Ecartul acoperă atât caracterul deschis al listei de termeni autohtoni scrișI, cât și posibilitatea ca unele dintre elemente să fie încadrate cronologic într-un stadiu mai timpuriu.

[17] Printre excepții poate fi citat Vasile Pârvan (Pârvan 1982), care a pledat pentru includerea lor în toponomastica autohtonă. Nu ignorăm posibilitatea, frecvent invocată, ca o parte dintre termenii în cauză să aibă altă atribuire etno-lingvistică, dar originea getică nu poate fi eliminată general și aprioric.

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

în atenție și problema celor mai vechi atestări. Astfel, termeni precum hidronimul *Istros/Istru* sunt atestați încă din secolul VIII î.Hr. (la Hesiod, dacă nu și mai timpuriu), aproximativ în aceeași epocă fiind databilă și consemnarea etnonimului *get*. Putem vorbi și de un orizont mai îndepărtat al atestărilor scrise de limbă geto-dacică? Cu observația că pe măsură de coborâm în trecut scade posibilitatea de a da un răspuns cert și crește, corespunzător, cea de a intra într-o zonă de relativizare a circumscrierii etno-lingvistice, merită, credem, să amintim că în opera lui Homer – deci cel mai probabil în zona secolelor IX-VIII î.Hr., dar cu trimitere la un orizont cronologic anterior cu circa patru veacuri: epoca Războiului Troian! – avem atestați cel puțin șase termeni care pot fi asociați cu mare probabilitate geto-dacilor de mai târziu[18]: etnonimul *caucon*[19], tripleta de antroponime/politonime *Cheas – Euphemos – Trezenos* (corespunzând liderilor politico-militari ale neamului cauconilor, participanți direcți la conflictul din Strâmtori) și, în directă relație cu același neam, teonimele *Orfeu* și *Musaios*[20].

Etalarea materialului terminologic disponibil de-a lungul unui interval de circa o mie de ani ilustrează, principial, prima dintre problemele metodologice asupra căreia am dorit să atragem atenția: anume, că fondul de cuvinte scrise din substrat nu poate fi analizat ca

[18] Optăm pentru această formulare, poate prea prudentă, pentru a nu ignora ipoteza ca etnicul get să se fi individualizat abia în prima jumătate a mileniului I î.Hr.

[19] Îndeobște ignorată, asocierea acestui neam la istoria și societatea geto-dacică propriu-zisă este obligatorie, devreme ce izvoarele istorice de mai târziu îi consemnează pe cauconi în relație directă cu spațiul carpato-dunărean (neamul geto-dac al cauconilor, atestat la Ptolemeu și Strabon în secolul I î.Hr.-I d.Hr., este localizabil pe Siretul mijlociu și în Subcarpații limitrofi, tot acolo fiind localizabilă și așezarea Bacauca – din care derivă toponimul daco-român Bacău - și ținutul Caucaland, atestat de Ammianus Marcellinus, în secolul IV d.Hr.), în vreme ce cele câteva mențiuni ale unor cauconi pe coasta egeică a Asiei Minor, exclusiv pentru generațiile imediat ulterioare Războiului Troian, nu pot fi tratate decât ca semnalarea unei/unor mici grupuri antrenate în migrație.

[20] Ne atrage atenția faptul că principalul afluent al Siretului, Buzăul, purta denumirea Musaios (ca și fiul lui Orfeu, în hagiografia canonică a acestuia) în epoca în care este atestat neamul geto-dacic al cauconilor, inclusiv până târziu, în secolul VI d.Hr. (vezi episodul Musokios). Precizăm că îl avem în vedere pe regele-sacerdot Orfeu și nu divinitatea omonimă, în mare măsură reconstituită post-factual, ca și în cazul lui Zalmoxes.

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

și când ar aparține unuia și aceluiași orizont cronologic – o eroare de abordare care a fost, de altfel, complet ignorată și cu privire la reconstituirile probabilistice de formulă hasdeiană, termenii listelor în cauză fiind tacit considerați ca aparținând unui nivel atemporal al limbii. Totuși – și ajungem astfel la cea de-a doua cerință – avem a observa simultan că, chiar și în condițiile în care centralizarea termenilor scrişi furnizează un material de analizat de trei-patru ori mai extins, un exercițiu comparatist direct între stocurile corespunzătoare fiecărui stadiu nu ne poate furniza indici relevanți referitori la mutațiile resimțite în timp de limba geto-dacică; puținele tendințe detectabile fiind de pus, mai degrabă, pe seama influențelor resimțite în momente diferite, dinspre limbi de cultură diferite (preponderent pe relația greacă vs latină) ori chiar numai pe seama transliterării termenilor autohtoni de către autori care se exprimă în idiomurile dominante în cauză.

Așa stând lucrurile, vom spune că nu suntem însă cu totul lipsiți de posibilitatea de a exemplifica procesul de schimbare, în timp, a conținutului limbii geto-dacice. Cel mai important indice în acest sens îl reprezintă însemnarea lui Iordanes despre denumirea reprezentanților elitei aristocratice geto-dacice[21], care ”s-au numit la început *tarabostes*, iar mai apoi *pileati*”. Avem atestat aici, explicit, procesul de ieșire din uz a unui termen și de substituire a sa (desigur, nu avem de ce să luăm în calcul altceva decât o sinonimie parțială) cu un altul, pe măsura modificării contextelor culturale din societate – cel mai probabil, a unor schimbări de natură instituțională. Procesul poate fi datat cu suficientă claritate în secolul I î.Hr. – respectiv, în tranziția dintre stadiile mediu și nou al idiomului autohton – când politicile lui Burebista (*nota bene*! el însuși, după cum o dovedește antroponimul-politonim, un *tarabostes*[22]) și Deceneu generează, în aceeași generație sau în cea imediat rmătoare, o suită de înnoiri în arhitectura organizațională a societății geto-dacice. Un alt caz în care

[21] Iordanes, *Getica* V. Autorul atribuie informația lui Dio Chrysostomus.

[22] Antroponimul regelui-unificator, transliterat de altfel și în formula Burobostes, încorporează radicalul termenului *tarabostes*, situație în care se află și antroponimul regelui predecesor Rubobostes.

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

putem data cu relativă siguranță procesul pătrunderii în substrat a – de data aceasta – unui set întreg de termeni este cel legat de marea migrație celtică din secolul IV î.Hr., reflectat în fondul geto-dacic scris de cuvinte prin toponime precum *Durostorum, Noviodunum, Aliobrix*, respectiv (în măsura, destul de ridicată probabilistic, în care le putem asocia cu diferite grupe celtice și celtoide) *Sacidava, Sucidava, Aedava, Singidava*[23] ș.a., acestea devenind specifice limbii autohtone începând, așadar, cu stadiul mediu de existență a idiomului.

Categorial exprimându-ne, trebuie să admitem că fiecare element de vocabular rezultat dintr-o experiență a contactului interetnic[24] – etnonimele în primul rând, dar și antroponime, instituții, tehnologii ș.a.m.d., specifice Celuilalt, cauzistică ce reprezintă aproape o optime din fondul scris de cuvinte cu care putem opera în prezent – pătrunde în substrat la un moment anume, devenind proprii limbii geto-dacice într-unul sau altul din stadiile deja identificate în modelul nostru. Ajungem astfel la o altă problematică a studierii limbii geto-dacice, care poate schița și o altă direcție de cercetare, susceptibilă să extindă capacitatea de reconstituire a substratului: influențele limbilor de contact. Oarecum paradoxal, investigațiile de până acum asupra limbii geto-dacice au prezumat că fondul de cuvinte al acesteia este/trebuie să fie considerat doar cel exclusiv, cel format din termeni care nu circulau și în vocabularele altor idiomuri[25]. Cu relativa excepție a limbii (sud)-tracice (al cărui

[23] Sacii (tectosagii sau o grupare asociată acestora), aegosagii și sucii au participat deopotrivă la marea invazie celtică, crearea centrelor de putere din zona cataractelor și de la Dunărea de Jos și, respectiv, la înființarea emporiilor fluviale. Singii (arhaicii sigyni) sunt o grupare preceltică, absorbită în centrul de putere scordisc. Vezi Nistorescu 2013, pg. 24-26

[24] Nu este obligatoriu ca aceste elemente de vocabular să reprezinte împrumuturi lingvistice propriu-zise, dar aceasta este fără îndoială situația statistică dominantă

[25] Chiar și reconstituirea de metodă hasdeiană a pornit de la aceeași prezumție (prejudecată), albaneza fiind luată în considerare doar ca vehicul lingvistic derivat dintr-un același substrat. Nu este aici cazul să insistăm asupra faptului că interacțiunile dintre strămână/daco-română și albaneză nu s-au limitat la un teoretic substrat comun, ci au presupus contacte directe multimilenare (cel mai recent strat datând din perioada fanariotă, când o comunitate albaneză consistentă numeric și ca status-rol s-a așezat la nord de Dunăre), dar și influențe simultane venite dinspre limbile dominante de cultură ale regiunii.

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

material lingvistic a fost frecvent, dar numai tacit, fără analize aplicate, considerat ca fiind comun de-la-sine-înțeles cu geto-dacica[26]), nici o altă limbă de contact – nici măcar greaca și latina! – nu au fost investigată sub aspectul influențelor exercitate asupra substratului din perioada activă a acestuia[27]. Or, nu avem de ce să ne îndoim (ceea ce nu înseamnă că nu trebuie să supunem argumentării fiecare caz în parte) că marile limbi de comunicare ale Antichității euro-mediteraneene au furnizat idiomului autohton de la Dunăre și Carpați, odată cu mărfurile, oamenii și ideile lor, și cuvinte noi, formulări noi ale unor cuvinte preexistente sau sensuri suplimentare.

Bibliografie selectivă

Babeș 2001 — Babeș, Mircea, *Spațiul carpato-dunărean în secolele III-II a.Chr.*, în Petrescu-Dâmbovița, Mircea, Vulpe, Alexandru, "Istoria Românilor", vol. I "Moștenirea timpurilor îndepărtate", Ed. Encicplopedică, București, pg. 501-532

Dana 2003 — Dana, Dan, *Les Daces dans le ostraca du desert oriental de l'Egypte. Morphologie des noms Daces*, în "Zeitschrift fur Papyrologie und Epigraphik", Bonn

Nistorescu 2010 — Nistorescu, Laurențiu, *Criterii extrafilologice în analiza etimologică. Un patrimoniu încă neexplorat: fondul scris de cuvinte autohtone*, în "Philologica Banatica" nr. 2/2010, Ed. Mirton & Societatea de Științe Filologice – Filiala Timișoara, Timișoara, pg. 11-19

Nistorescu 2013 — Nistorescu, Laurențiu, *Un precedent al **arhe**-ului burebistan: cooperarea daco-getică din epoca lui Rubobostes și Oroles (II)*, în Acta Centri Lucusiensis 1A/2013, Ed. CSDR Lucus, Timișoara, pg. 24-40

[26] Ipoteza nu este în sine nici hazardată, nici excesivă, devreme ce avem mai multe mărturii antice (inclusiv cea a lui Strabon, *Geografia* 7,3,2) privitoare la înrudirea dintre geți și traci, dar absolutizarea nu este, metodologic vorbind, permisă – cel puțin nu înainte de a se face dovada (puțin probabilă) că traca sudică și geto-daca se suprapuneau până la cvasiidentitate și nu doar într-o măsură specifică dialectelor.

[27] Ne exprimăm opinia că asemenea omisiuni și-au avut partea lor de contribuție la ușurința cu care au fost puse în circulație constructe aberante, cu totul în afara științei, de genul "latina a fost derivată din geto-dacă" – rămase, din fericire, în periferia nefrecventabilă a imaginarului cultural-istoric

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)

Iordanes 1986	Iordanes, *Getica*, Popa-Lisseanu, G. (trad., ed.), Ed. Nagard & Centrul European de Studii Tracice, Roma
Pârvan 1982	Pârvan, Vasile, *Getica, o protoistorie a Daciei*, Ed. Meridiane, Bucureşti
Popa-Lisseanu 2007	Popa-Lisseanu, Gheorghe, *Dacia în autori clasici*, Ed. Vestala, Bucureşti
Rădulescu-Petolescu 2001	Rădulescu, A., Petolescu, C.C., *Istoria Daciei de la Burebista până la cucerirea romană*, în Petrescu-Dâmbovița, Mircea, Vulpe, Alexandru, "Istoria Românilor", vol. I "Moștenirea timpurilor îndepărtate", Ed. Encicplopedică, București, pg. 655-724
Russu 1980	Russu, I.I., *Daco-geții în Imperiul Roman (în afara provinciei Dacia Traiană)*, Ed. Academiei RSR, București
Vulpe 2001	Vulpe, Alexandru, *Istoria și civilizația spațiului carpato-dunărean între mijlocul secolului al VII-lea și începutul secolului al III-lea a.Chr.*, în Petrescu-Dâmbovița, Mircea, Vulpe, Alexandru, "Istoria Românilor", vol. I "Moștenirea timpurilor îndepărtate", Ed. Enciclopedică, București, pg. 451-500

Webografie:
Damian 2002
http://www.mnir.ro/publicat/damian/cuprins.html

PROBLEMATIC ASPECTS OF GETO-DACIAN SUBSTRATE STUDY. THE HISTORICITY

Abstract

Key-words: *Geto-Dacian language, historcity, evolution over time, periodization*

Studies on the Geto-Dacian language have often considered, explicitly or tacitly, that it is constant over time. Logical considerations, as well as direct attestations of some mutations produced prior to the Roman conquest, force us to consider that this idiom also experienced transformations over time. We can accept, as a theoretical model for the time being, a periodisation of the Geto-Dacian language.

BDD-A28385 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:58:08 UTC)